

SI 99 Sigtuna, Kv. Professorn 1

Litteratur: H. Gustavson, Verksamheten vid Runverket i Stockholm, i: Nytt om runer 16 (2001, publ. 2003), s. 21 f.; A. Wikström et al., Hos Herr Niklas och annat skrivkunnigt folk. Arkeologisk undersökning i kvarteret Professorn 1 i Sigtuna 1999–2000, Up Sigtuna RAÄ 195:1, Morr 63 (2021), s. 127.

Äldre avbildning: H. Gustavson, teckning a.a. 2001, s. 21.

Signum i Samnordisk runtextdatabas/Runor: [U NOR2001:21](#)

En tillskuren trästicka med runor påträffades den 12 maj 2000 vid en arkeologisk undersökning i kv. Professorn 1 (Ruta B12. Kontextnummer 3203. Fyndnummer 50407). Fyndet gjordes i ett avsatt lager i passage 2 och har daterats till ca 1015–1030 (fas 6a, Wikström et al. 2021, s. 127).¹ Det förvaras nu i Sigtuna museum ([inv. nr 121854](#)).

Längd 13,5 cm, bredd 2,2 cm, tjocklek 8 mm. Runhöjd 15 mm (11 α).

Trästickan är sekundärt tillskuren så att den har fått den form avbildningen nedan visar. Framsidan och baksidan är plant tillskurna. Till följd av tillskärningen av pinnens långsidor kan teckenkaraktären hos vissa runor inte bestämmas med säkerhet. Dessutom har bortflisningar i nedre kanten i pinnens mitt och i nedre kanten vid dess högra ända skadat en del runor.

Fig. 1. Den tillskurna trästickan SI 99 från Professorn 1. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Inskrift:

...-um | m--...-þan | a--...

5   10

Till läsningen: 6 mm till höger om pinnens vänstra avbrutna spets är mitten av en huvudstav bevarad och nedre delen av en bistav, som svänger snett uppåt höger från den nedre delen av huvudstaven. Av placeringen i skriffältet att döma bör runan läsas som **þ**, inte som **k** eller **f**. Av runa 2 återstår större delen av huvudstaven och av bistaven. Basen och toppen av huvudstaven samt övre spetsen av bistaven är borttäljda. Bistavens form visar att runan skall läsas som en **u**-runa. I 3 **m** och 4 **m** har små flisor lossnat vid bistavarnas ansättning till huvudstaven. Efter 3 **m** ett skiljetecken i form av ett kort lodrätt streck. I runa 5

¹ Fyndet daterades först preliminärt till ca 990 (Gustavson 2001), senare till perioden 980–1000 (Mats Pettersson, meddelande till HG 25/1 2012).

Runristade lösföremål från Sigtuna

Sl 99 Sigtuna, Kv. Professorn 1

saknas nedre delen av huvudstaven och av bistaven, likaså deras toppar. Bistavens form visar att runan med största sannolikhet skall läsas som **u**. Av runa 6 återstår mitten, 6 mm, av runan. Övre delen av runan är bortskuren, nedre delen bortflisad. Den bevarade delen av bistaven visar att runan snarast varit **u**. Därefter följer ett 17 mm långt, stark flisat parti utan spår av runor eller skiljetecken. Av runa 7 återstår 4 mm av mitten av en huvudstav, resten av runan bortflisad. I runa 8 har bistaven en sådan form, att runan inte kan läsas annat än som **p**. Basen av 9 **a** och 10 **n** bortflisad, runorna har dubbelsidiga bistavar snett uppåt höger respektive snett nedåt höger. Skiljetecken i form av två korta lodräta streck finns mellan 10 **n** och 11 **a**, som har dubbelsidig bistav. Runa 12 ger intryck av att vara en **p**-runa, där toppen och basen av huvudstaven saknas. Ett studium i mikroskop visar dock att det streck som man uppfattar som övre delen av en **p**-bistav har en rundare och diffusare karaktär än resten av runan. Nederdelen av strecket ansluter inte heller det streck som går snett nedåt vänster genom och förbi huvudstaven något under dess förmodade mitt. Det kan inte avgöras med säkerhet om runan skall läsas som en **p**-runa eller, vilket är mindre troligt, en **a**-runa. Det finns inga spår av inskurna tecken i det 10 mm breda partiet mellan 11 **a** och runa 12. En punktformad skada finns i partiets mitt. Av runa 13 återstår 6 mm av mitten av en huvudstav. Omkring 4 mm till höger om denna finns en 6 mm lång svängd stav och som kan vara en rest av en **u**-bistav. Därefter inga spår av något inskuret tecken.

Inskriften har säkert varit meningsgivande, men något rekonstruktionsförslag har ännu inte kunnat framläggas.

Fig. 2. Runorna 1–8 på Sl 99 från kv. Professorn 1. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Fig. 3. Runorna 7–13 på SI 99 från kv. Professorn 1. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).